

การศึกษารูปใช้พฤติกรรมบำบัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กสมาธิสั้น
โรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

นางสาวลักขณ์ ทรัพย์ประเสริฐ

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING BEHAVIOR THERAPY AGGRESSIVE BEHAVIORS OF CHILDREN
WITH ATTENTION-DEFICIT / HYPERACTIVITY DISORDER,
YUWAPRASARTWAITHAYOPATHUM HOSPITAL

Mrs. Saowaruk Sapprasirt

An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
degree of Master of Nursing Science in Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2006

เสาวลักษณ์ ทรัพย์ประเสริฐ : การศึกษาการใช้พฤติกรรมบำบัดต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของ
 เด็กสมาธิสั้นโรงพยาบาลจุฬาราชวิทยาลัย (A STUDY OF USING BEHAVIOR
 THERAPY AGGRESSIVE BEHAVIORS OF CHILDREN WITH ATTENTION - DEFICIT
 /HYPERACTIVITY DISORDER, YUWAPRASARTWAITHAYOPATHUM HOSPITAL)
 อาจารย์ที่ปรึกษา: รศ.ดร.จินตนา ชูนิพันธุ์, 94 หน้า.

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กสมาธิสั้น ก่อนและหลัง
 การใช้พฤติกรรมบำบัด กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กสมาธิสั้นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวที่เข้ารับการรักษาแบบผู้ป่วย
 นอก ของโรงพยาบาลจุฬาราชวิทยาลัย จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
 การศึกษา คือ แนวปฏิบัติทางคลินิกเรื่องพฤติกรรมบำบัดในเด็กสมาธิสั้นสำหรับพยาบาล คู่มือการ
 ดำเนินการใช้พฤติกรรมบำบัดในเด็กสมาธิสั้น และคู่มือการสอนบิดา มารดา / ผู้ดูแล เรื่องพฤติกรรมบำบัด
 ในเด็กสมาธิสั้นและแบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว เครื่องมือทุกฉบับได้รับการตรวจสอบความตรงตาม
 เนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ค่าความเที่ยงของแบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กสมาธิสั้น เท่ากับ
 .80 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยายและสถิติ ANOVA

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กสมาธิสั้น หลังการใช้พฤติกรรมบำบัดสัปดาห์แรกน้อยกว่าก่อนการใช้
 พฤติกรรมบำบัด และพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กสมาธิสั้นหลังการทดสอบ 2 สัปดาห์น้อยกว่าหลังการ
 ทดลองสัปดาห์แรกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
 ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต.....เสาวลักษณ์ ทรัพย์ประเสริฐ
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4877826736: MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING

KEY WORD: BEHAVIOR THERAPY / AGGRESSIVE BEHAVIORS /CHILDREN

WITH ATTENTION – DEFICIT / HYPERACTIVITY DISORDER

SAOWARUK SUPPRASIRT : A STUDY OF USING BEHAVIOR THERAPY

AGGRESSIVE BEHAVIORS OF CHILDREN WITH ATTENTION – DEFICIT /

HYPERACTIVITY DISORDER, YUWAPRASARTWAITHAYOPATUM HOSPITAL

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. JINTANA YUNIBHAND, Ph. D., 94 pp.

The purpose of this study was to compare aggressive behavior of children with attention-deficit/ hyperactivity disorder (ADHD) before and after using the behavior therapy. Study sample was twenty - two aggressive children with Attention-deficit/ hyperactivity disorder, which were treated as out-patients of Yuwaprasartwaithayopatam in Samutprakan province. The instruments used in this study were; a clinical nursing practice guideline a manual on the use of behavior therapy in children with ADHD for nurse, a nurses teaching manual for parents on behavior therapy. And an aggressive behavior assessment scale. All instruments were content validated by a panel of 5 experts. The reliability of the scale was .80. Descriptive statistics and ANOVA was used in data analysis.

The major finding were as follows :

The aggressive behavior of children with ADHD 1 week after using the behavior therapy program was significantly less than before using the program, at the .05 level. The aggressive behavior of children with ADHD 2 weeks was also less than 1 week after using the program, at the .05 level.

Field of study : Mental Health and Psychiatric Nursing

Academic Year 2006

Student's signature.....*Saowaruk Supprasirt*

Advisor's signature.....*Jintana Yunibhand*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ซึ่งให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดและแนวทางในการทำโครงการศึกษาอิสระ ตลอดจนให้ความสนใจเมตตา เอาใจใส่ ปรึกษาประคอง ช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาตลอดมา ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประนอม รอดคำดี ประธานกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ และแพทย์หญิงรินสุข งามอาจสกุลมัน กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ ที่ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายแพทย์ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล ผู้อำนวยการโรงพยาบาลยุวประสาทไวทโยปถัมภ์ นางนิมน เชื้อทอง หัวหน้าหอผู้ป่วยนอก เพื่อนร่วมงานทุกท่านและผู้ป่วย/ครอบครัวที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และดำเนินการทดลองจนสิ้นสุดกระบวนการ คณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และขอขอบพระคุณ นางสาวพรทิพย์ จรุงศักดิ์สกุล ที่เป็นผู้ช่วยในการศึกษา ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือในการศึกษาเป็นอย่างดีตลอดมา รวมทั้งเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ และกำลังใจ

ขอขอบคุณกรมสุขภาพจิตที่สนับสนุนทุนการศึกษาหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช (แผน ก) คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ท้ายที่สุด ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ น้องสาว ที่คอยห่วงใย ดูแลทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจ และให้การสนับสนุน เอื้ออาทรในทุกเรื่อง จนกระทั่งสามารถทำการศึกษาในครั้งนี้ได้สำเร็จด้วยความเรียบร้อย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมุติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	45
การดำเนินการทดลอง.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
รายการอ้างอิง.....	71
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	76
ภาคผนวก ข สถิติที่ใช้ในการศึกษา.....	78
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	81
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	94

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1	18
ตารางที่ 2	52
ตารางที่ 3	53
ตารางที่ 4	54
ตารางที่ 5	55
ตารางที่ 6	59
ตารางที่ 7	60
ตารางที่ 8	61
ตารางที่ 9	62
ตารางที่ 10	63